

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
Виходить щотижня
В Вінніпегу, Ман. (Канада), під ч. 144 Higgins Ave.
Редактор і адміністратор Ів. Навізовський.
Передплата вносить \$2.00 на рік, за границю так само.

"ROBOTCHYJ NAROD"

(THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR AND MANAGER.
Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

Редакція за оголошення не відповідає.

Котра прихильніша?

Витаючи у Вінніпегу появу консервативної шмати „Канада“, католицько-консервативний „Канадійський Русин“ заявляє, що тепер як раз на часі консерватизм захопити вплив над Русинами в Канаді, з тої причини, що ліберали своїм поступованям проти руських учителів в Альберті втрачають симпатію до себе у руського народу. Над вшлеленням любови до консервативної партії працювали до нині „Новини“ в Едмонтоні та „Канадійський Русин“ і „Укр. Голос“ в Вінніпегу; тепер до сеї трійки прилучається новоупечена „Канада“, котра без встиду заявляє за консервативну партію.

Щоб захопити в свої сіті 200.000 українське населення, консерва хапаєть ся всіляких способів: тут і хрест єпископа, і ненька Україна, і руські читанки і безпартійне блення і „щирість та прихильність“ до Русинів.

Ліберали злоді! Ліберали хочуть нас поанглічити! Гине Україна! — реве плачена консерва та чвірка.

„Новини“ і „Український Голос“ ганблять лібералів, ховаючись під маску безпартійності, заявляючи що вони „народні“ газети, але не дають жадної програми „що робити?“. — „Вчимося, організуємося! — організуємося і вчимося, боримося за наші українські права!“ і т. д., але нащо вчитись, до чого організуватись, що з тої роботи має бути, сі спасителі не кажуть та їх по правді сказати ніхто з Русинів і не слухає. Вони се й сами добре знають і ведуть далі свою „робітку“ тільки на тайне поперту консерва, бо тіж платять.

Новонароджена „Канада“ отверто заявляє:

— „На нашу думку, партія консервативна є власне тою, яку кожний свідомий та думаючий чоловік вибере, як для нас прихильну та рівночасно дбаючи о добро всього населення Канади“.

У Вінніпегу зібралось півтора дозена „інтелігентів“ з під форяльського жо-лоба і сьміють себе називати „народом“, всею „Канадійською Україною“ і тому, що консерва їх отримує казати, що консерва прихильна до Русинів!

Яке мають право сі консервативні пахолки як (Стефанак, Гігейчук, Слюзар, Ферлей, Кремар і т. д. виступати в імені всього нашого руського робітничого і фермерського населення?!

Вони кажуть, що консерва „нам“ прихильні. Подивимось що то за прихильність.

1). Дали семінар в Брендоні. 2) Маємо пару перевчених руських учителів у Манітобі які по руськи не уміють читати. 3). Дали руську читанку в Манітобі яка опрацьована напіз з блудами 4). Помістили п. П. Карманського професором у брендонським семінарі з \$100 місячної платнею.

Що-ж ще? Так за се любити і хвалити консерва-тів?

Ага, ще одно. Стефанак дістав посаду якогось „інспектора“ від цілої Канади по \$175 в місяць, Гігейчук \$125, Слюзар за редакцію „Канади“ дістає \$85 в місяць і ще пара хвостиків побирають охляпи. То всеї тої бранжі на купу не набереть ся і сотка. І от за те що та сотка роскошу за народні гроші, що роздає їм консервативна голота, 200 тисяч Русинів має тому любити консервативну партію. Чи се не сьміх?

Чи се не те саме, що колись батько дав одному синові два яблука, а другому нічого, а той що дістав два сказав би тому, що не дістав нічого: Дякуй, драбуго, та-тати, що я дістав 2, а ти нічого“!

Чи не самеж се радить нам робити і „Канада“?

„Дали школи, учителів, читанки, семінар“... Чи

се-ж не за наші податки? Чи се-ж а дєрстане? Чи не друкать з нас шкільного, губерманського, чи не купуємо ми шкільних секцій і т. д.

Добрі подарунки за наші гроші?!

А чому та „Канада“ не покаже як нас друкать ті консерва та ліберали?

Де дороги, де мости, чому не осуш. ні мочари, чому нарід мусить варити сніг, щоб напоїти худобу? Чому фермер ходить по шку в довгах? Чи не коліям консерва роздали сего року десятки мільонів доларів, а чому нарід ціле літо волочить ся голодний і голий без роботи? Хто повісив Ів. Варана в Портеж-ла-Прері? Чи не консерва вийшов військом страйк в Навай-мо? Чи не консерва внапетелька задушила Вагнера? Чи уряд дбає про добро робітника і фермера? Ні!

Консервативна партія панує в цілій Канаді, — чому добра народова не робить, прецінь має силу? Ні, вони багатів збогачують, регіменти збільшують, маринарки хочуть, страйки дусять, фермерів нищать, колії, банки та елеватори збогачують.

Такі консерва, такі й ліберали!

І ліберали мали силу, то не нарід допомагали а компанії торговлі збіжжям та Гренд Тронк будували за наші гроші! І у лібералів а паря соток наших хрунів добре плаченнх, що сьміють казати, що ліберали до нас, прихильні.

Котра прихильна? Ані консерва та, ані ліберальна! Вони прихильні до нас, як вовки до овечого мясця!

Робочий народ організуєть ся в свою рідну соціал-демократичну партію, народ потребує насамперед їсти і вбратись, а не лише самої школи. Ті, котрих вишляло „Канада“ і подібні їй шмати, ті замкнули нашу їду і убрали в своїх коморах, а нас поробили своїми невольниками-рабами!

Не попірати нам буржуазії, але валити ті мури, що заступили нам світ соціалізму!

Максим Горький.

Сивий.

На землі — так починає ся казка — вели Червоний і Чорний криваву борбу. Ненаситна жажда влади над людьми а силою Чорного. Червоний противно бажав тужливо бачити життя свободним, розумним і гарним. У тім бажанні а його сила. Його гадка, дрожаща завжди зворушенням, освічує темряву життя горячою полумінню гарного, ослеплюючим блеском правди, лагідним світлом любови. Його гадка розпалює всюди могутчу полуміннь свободи і сей огонь обгортає радісно і горячо нашу темну, сліпу землю і позваляє їй мріяти про щастя для всіх! Він говорить: „Всю для всіх! Вей а рівні. Серце кожного чоловіка скриває цілий світ краси, не сьміє ся обиджати жадного людського еста, знижаючи його до німого орудія безсильної сили. Ніхто не повинен підлягати другому, ніхто не має права другого до сего змушувати, власть у таким значінню а злочинною.“

Несьміло і непевно, але швидко звиває ся між Чорним і Червоним малий, нудний, одноманітний, Сивий. Він любить лиш сите тепло, життя ловне вигоди. І так як він голодний ледяшниця продає на улиці своє тіло, так і він продає охотно свою брудну душу тому, що більше платять. Лише, щоб аго життя плинуло спокійно і солодко, м'яко і вигідно, сито і тепло. Він готовий служити як невилітний кожній влади, яка йому обіцяє добробит і спокій. Ціле життя а для него зеркалом, у яким він лиш себе одного бачить. Він а дуже спосібний до життя, бо має всі врикмети галамасів. Йому байдуже від кого він дістає свою їду — може се бути чоловік або звірина, геній або дурак. Його душа а престолом слизької жаби, яку називають підлогою. Його серце а збірником підлогої острожности. Він хоче вживати розкоши, він бажав їх але зарозом неспокоїть його ненастанна тревога — се робить його фальшивим і дволичним.

Коли лиш в борбі а власть виходить побідником Чорний, підбурює гін Червоного. Загадочно шепоче йому: Бачиш, як реакція скріпила ся?“ Колиж удасть ся борцви свободи і правди свого неприятеля побідити, остерігає він Чорного: „Май ся на острозі — Анархія!“ Його ідеал завжди один: спокій і порядок — для себе. Може се навіть коштувати духову смерть цілого краю. А коли бачить що Чорний і Червоний дещо утомилась в борбі, мішає ся в їх сварню і обдурює обі сторони. З почестю і обережно говорить до Чорного: „Розуміє ся, люди — череда худоби, і мусять мати провідника, але думаю, що нема ціли побільшувати їх терен. Коли до того, що тепер мають, додасть ся ще кріпину, будуть они мали вправді менше як бажають, але все таки більше як мають тепер. Се їх заспокоїть і Червоний перестане бути небезпечним — бо його ціла власть полягає лиш на невдоволеню. Прощу дуже коли позволите — можу буди при собі помічник.“

Йому се дозволено і він уряджує життя мило, тепло і догідно — для себе...

Чорний стає ся через зносини з Сивим трохи менше жорстокий, але дурнійший і простійший. Червоний натомість попадає в щораз більшу лют. Тоді говорить Сивий поукаючи до Червоного: „Найвища пора уладити

життя ідеально, але і ідеали не можуть бути всі нараза задоволені. Рахуюнок — се ентузіязм розумних... Чорний мусить щось додати як поступати мемо острозно... Позвольте мені поговорити з ним...“

Йому се дозволено або ні і він уладжує життя — для себе — тепло, мило, вигідно...

Червоний стає щораз то більше блідий. Чорний ширить свою власть щораз дальше, життя стає щораз темніше, віддих уриває ся... Сивий па зі своєї брудної чапці повними ликами — щастя мира. Він може зраджувати і пахрувати, він до всього спосібний але ніколи не поступає чесно і ніколи не а гарний. Ся мала дволична гадина а завжди в середині між крайностями і своїм самолюбним поступованем спинає розвій одного до абсурду а другого до ідеалу. Завсідги по середині мішає він дві крапки життя в одну, одномітну, гудлу і брудну...

Сивий старає ся відвернути смерть від того, що вже перестало жити, а сивіє життя того, що спосібне до життя, він а вічним ворогом того що гарне і сьміле.

Буржуазна преса а соціалісти.

Від довшого часу німецькі соціалісти вели боротьбу, аби члени соц. дем. партії не дописували і не брали жадної участі в видавництві буржуазних часописів. Сеї думки були соціалісти і інших європейських народів.

Але аж на Стутгартікім Інтернаціоналіім Соціалістичнім З'їзді представники робітничої класи цілого світа ухвалили, що жаден член соціалістичної партії не має права дописувати до буржуазних газет, а такого нестерпня безпроволочно викидає з партії.

Минувшого року ужили сего права німецькі соціалісти на своїм річнім з'їзді, викинувши з партії одного члена за те, що містив свої статі в буржуазних часописях.

Ми, Федерація, яко члени Інтернаціоналу маємо поступати після ухвал наших Інтернаціональних З'їздів, тому і ухвала в справі недописування до буржуазних часописів теж нас обходить.

Чому ж соціаліст не має права дописувати до буржуазних часописів?

Роздивимось.

Соціаліст а оборонець робітничої класи, її борець в повнім значінню слова. Він визволяє свою класу з політичної і економічної неволі, а також і з неволі духовної.

Перше розум народу неволіли попи словом устним, тепер же і в більшій мірі неволіть, запоморочують народний розум, заснічують його буржуазія і клєр словом друкованим.

Кожда буржуазна газета се а гадюча отруя призначена на те, чи иньше дурманенє народу, і як воно виглядало, колиб оборонець народу соціаліст — причиняв ся своїм писанєм до розвитку того гадючого насіння?

Звичайно останнім лайдаком був би той соціаліст, котрий би подавав до буржуазних часописів статі отверто направлені на заснічення робітничого мірку буржуазним сьмітам, але злочинцем а і той, котрий містив в ворожій пресі навіть наукові статі. Чому? Тому, що коли ми будемо писати в буржуазній пресі, то тим будемо допомагати розвиткови ворожої преси нашої класи. Ворога треба нищити, а не попірати!

Ну, а вже друкованє в буржуазних шматах дописів на партійних товаришів, критикованє своєї партії, комітетів і т. д. се а давана буржуазії матеріялу на обріхуванє а валенє визвольної праці пролетаріяту, се а вірада своєї робітничої класи!

Буржуазія хапаєть ся несотворених річей, лиш би зробили заколот межі робітниками, тому і не помагає нам їй!

Тримаймось же ухвали стутгартського з'їзду, пильнуємо остро нашої конституції і викидаймо з проміж себе зрадників, котрі своїми писаннями в буржуазних газетах спричиняють ся до знеславлення і розвитку нашої соціал-демократичної партії.

ПОПИ І ШИНКАРІ.

Шинкарі шинкують алькоголем, по їхньому „горячим напоєм“, попи шинкують ідеями біблійними, по їхньому „словом божом“.

Алькоголь, се одур тіла, деї біблійні, се одур душі. Буває що і сам шинкар любить випити зі своїма гостями, але ліпше поводити ся такому шинкареви, коли сам не па. Так само деї з попи вірають у своє „слово божє“, але багатіють не своєю вірою, а вилукуванєм віри других людей.

В громадї людей тверезих, розумних і освічених попи і шинкари не мають що робити. Та вони влізливі, як ті мухи; пахють ся всюди де їх де кличуть, чи ні — один з біблією і „тайна-ми“, а другий з фляшкою і бочкою. — Купи фляшку, кричить шинкар, буде тобі весело ціле життя аж до смерті! — Купи біблію, купи собі мене, кричить поп, а будеш на віки щасливий до смерті!

І послухав темний чорнороб. В суботу дістав тяжку платню-мізерію і завраз того вечера лишив половину у шинкаря, а в неділю рано заніс другу половину на „боже“. Його топі і шинкари не мають що

давно покинув алькоголем, „слово божє“, видавину із свого зарплата, а другу половину на чорну голу.

Дамян

„Вчені“ з „У“ пописують

Друкуючи пасквіля на Томашевського, високовчені редактори „У. Г.“ в 36 ч. п. що не дурно вони на „Курсе Високої О. Та як-же? Писать, купив був „микроскоп“, аби показувати пикчер. Людей ви перевищили, члени з Томашевським списку? А хто-ж мікрообрази покину? Любо вам сказати граб або макогоном, або цев!..

Ми бачимо тепер впривнались в свої „сти“ з одним нашим ром від коний, котрі часу клопатав ся о кілько то кубичних має мікроб.

А може ви бідні, те, що таке за холі-микроскоп?

Микроскоп, мой сьвітителі Канади, се а прилад побільшачишми шитого, щоб розглядати, яких не можіти голим оком, коміркі людських бакцилі, мікроби, ага і т. д. І до мікро-солонку не прижадного боку обра-вінг-пикчером. Мучер порушаєть ся кою, а мікроскоп кишени носити. Тільки зрозуміли, що між машиною звання мувінг-пик-микроскопом таке на, як ковбаса з не.

Не знати, чи зна-ревчені редактори, що то таке демон-

В справі „Роб. Нар“

Проект едмонтон-відділу, аби ко-Федерації дав на фонд по \$1 і та-сплатились би „Н.“ — знайшов т між нашім-Так вининіс-який числіть он-нів, на своїм біз-тінгу дня 5 верес-лосно приймив едмонтонських

Так само т. Сав-пе нам з Гілкес-„Едмонтон-ші дали гарну пр-34 ч. „Р. Н.“ М-ті пропозицію в-думаю, що і дру-те зроблять, а то-стане на мілнці-ті, що не стра-його уладок; а-можна буде вида-в чотирох карт-двох, але два р-дені.“

З свого боку м-ціл Федерація-гічійше поруши-ву. Треба завсід-